

X

---

nebojša pop-tasić

Nebojša Pop-Tasić

# ZAKAJ PTIČI POJEJO

Komedija o žalosti

## **Liki**

Grivar – upokojenec

Klokotec – policaj

Klokotčeva – njegova žena

Vlasta – medicinska sestra

Polojnik – žalostni dedič svoje tete

Ščinkavec – trgovec z rabljenimi ljudmi in živalmi

Povožena peška – povožena peška

Galeb – absolvent medicine

Poštar – bivši nogometaš

Jež – igralec

Ponesrečenec

## **Svit**

*Ženska stoji na Cesti dveh cesarjev. Sliši se šumljanje prometa.*

NEZNANA ŽENSKA, pozneje POVOŽENA PEŠKA

Ne morem več. In ne morem več. In ne morem več, da ne morem več. Nekoč sem imela vse in še več, imela sem nekoga, ki je imel vse, kar sem si želela. In še več. On je imel mene. Zanj sem bila vse. In še več. Oh, tako lahkotno je bilo ljubiti. Potem je on izgubil vse, jaz sem pa, vajena lahkotnosti, izgubila njega. In zdaj ... Ne morem več. In ne morem več. In ne morem več, da ne morem več. (Vse, kar sem izgubila, je vse, kar imam.) V srcu je življenje utripalo, v srcu se bo tudi ustavilo. Kamor gre srce, naj gre tudi vse ostalo. Oprosti.

*Zakriči. Skoči. Tema. Sliši se zaviranje in treskanje in škrtanje avtomobilske plastike in kovine.*

## **Jutro**

*Vsi stanovalci so na odru, kakor da bi bili v svojih stanovanjih, vsako stanovanje pa določa luč, ki visi s stropa po principu ena luč eno stanovanje. Ptički agresivno pojejo. Na oder stopi GRIVAR in prisluškuje. Pride KLOKOTEC, v policijski uniformi, zelo dostojanstven; ven pokuka glava KLOKOTČEVE.*

KLOKOTČEVA

Si vzел robec, ljubi? Vzemi še aspirin. Boljše se boš počutil.

*Daje mu robec in aspirin v žep.*

KLOKOTEC

Prav, prav ...

GRIVAR

Dobro jutro, Klokotec.

KLOKOTEC

Dobro jutro, dobro jutro ...

GRIVAR

V službo?

KLOKOTEC

V službo, v službo ...

GRIVAR

Služba je družba. A ne?

KLOKOTEC

Kaj ste rekli, Grivar?

GRIVAR

Rekel sem, da je služba družba. A ne?

KLOKOTEC

To pa imate prav. Meni služba veliko pomeni. Danes grem v službo, čeprav sem prehlajen.

*Skremži obraz, hitro izvleče iz žepa robec in kihne; potem se še usekne. Namesto k zdravniku grem jaz v službo. Uniforma me pozdravi. Nekaj je na tem. Kihne.*

GRIVAR

Ja, tudi meni vaša služba in zdravje veliko pomenita, še posebej zdaj, ko sta red in mir tako krhka in ... kako naj rečem pravilno ... nestanovitna.

KLOKOTEC

Kaj mislite s tem?

GRIVAR

Kako – kaj mislim s tem?! Mislim to, da tukaj v naši soseski nekdo nenehno kriči. A vi niste nič slišali?

KLOKOTEC

Jaz? Ne. Slišim samo ptiče.

GRIVAR

No, to je čudno.

KLOKOTEC

Kaj je čudno?

GRIVAR

Ja, to, da vi niste nič slišali. Pa bi morali, že po poklicni dolžnosti bi morali imeti bolj občutljiva ušesa. Tukaj se kriči ponoči, podnevi, ko najmanj pričakuješ, rahlo se zamisliš in nekdo takoj začne kričati. To me zelo spravlja ob živce in bojim se, da bom tudi sam začel kričati.

KLOKOTEC

Čakajte, čakajte, to so resne obtožbe. Imate koga na sumu?

GRIVAR

Ne, v tem je problem! Če bi vedel, kdo je, bi ga takoj prijavil. Vam, seveda.

KLOKOTEC (*spet skremži obraz, hitro potegne robec in kihne*)

V redu, Grivar, hvala vam, da ste me opozorili. Obljubim, da bom vzel stvar v svoje roke.

Raziskal bom to kričanje. Brez skrbi, da bom.

GRIVAR

Upam, da boste zares, gospod Klokotec. Nasvidenje.

KLOKOTEC

Nasvidenje.

*Odide. Pride soseda VLASTA.*

VLASTA

Dobro jutro, gospod Grivar.

GRIVAR

Oh, dobro jutro, gospodična Vlasta. V službo, a ne?

VLASTA

V službo.

GRIVAR

Lepo, lepo ste se napravili. Ah, služba. Služba je družba, zapomnite si to. Dokler sem bil v službi, sem imel tudi prijatelje. Zdaj pa ...

*Na levi strani odra se pojavi GALEB.*

GALEB

Sestra Vlasta, a greva?

VLASTA

Ne zamerite, gospod Grivar, ampak zamudila bom ...

*Gre proti GALEBU. GRIVAR počasi gre za njo.*

GRIVAR

Aaaa, a to je vaš kolega? Vi ste zdravnik?

GALEB

Ne, nisem še zdravnik, absolvent medicine ... *(mu poda roko)* Galeb, me veseli.

GRIVAR

Aaaa, Galeb, pravite. Jaz sem Grivar. No, pa pojdita, pojdita, da ne zamudita.

*VLASTA in GALEB se obrneta, da bi odšla.*

GRIVAR

Ampak hotel sem vas nekaj vprašati, gospodična: ste morda ponoči slišali kaj čudnega, sumljivega, kakšne glasove, vreščanje, rikanje ...

VLASTA

Ne, nič nisem slišala.

GRIVAR

Čudno, res čudno.

*VLASTA (nervozno)*

Oprostite, ampak zelo se nama mudi. Nasvidenje.

GALEB

Nasvidenje.

*Odideta.*

GRIVAR

Nasvidenje, nasvidenje ...

*GRIVAR gleda za njima. Iz svojega stanovanja pride ŠČINKAVEC. S hitrimi koraki hoče iti mimo GRIVARJA.*

ŠČINKAVEC

Dobro jutro, sosed.

GRIVAR

Dobro jutro. A vi tudi v službo?

ŠČINKAVEC

Kaj hočemo. Treba je delati.

GRIVAR

Ravno pred petimi minutami sem Klokotcu razlagal o tem, da je služba ...

ŠČINKAVEC

Oprostite, ampak zdajle nimam časa za klepet. Zelo se mi mudi. Na Cesti dveh cesarjev se je zgodila huda prometna nesreča. Avtobus s štiridesetimi potniki je treščil v tovornjak, ki je prevažal žive kure in piščance.

GRIVAR

Res? To je grozno. Kaj pa imate vi s tem?

ŠČINKAVEC

Prijatelj iz prostovoljnega reševalnega društva mi je javil. Grem pogledat, če lahko kaj pomagam.

GRIVAR

Vi ste pa res humanist. A greste pomagat ljudem ali piščancem.

ŠČINKAVEC

Zame tu ni razlike. Živo bitje je živo bitje.

GRIVAR

Poslušajte, Ščinkavec, nekaj vas moram ...

ŠČINKAVEC



Ne zdaj, Grivar! Nimam časa! Na Cesti dveh cesarjev ljudje stokajo in piščanci pivkajo.  
Adijo!

*Odide.*

GRIVAR

E, vidiš ... v tem je problem. Ta človek je humanitarac. Človekoljub. In takšni ljudje bi prej prisluhnili popolnemu neznancu in žalostnemu piščancu kot pa sosedu in sočloveku. Jah, tako je to.

*GRIVAR odide v svoje stanovanje. JEŽ stopi ven; povezne si na glavo polcilinder, na nos si natakne rdeč klovnovski nos in začne recitirati.*

JEŽ

Buh, baba, bič,  
cajna, cik, cula,  
čaša, čudo, čir,  
duda, dim, dan,  
éda, éma, êna  
fuj, figa, filo,  
guh, gaj, gib,  
húra,huk,hum,  
jajce, jim, juta,  
kup, kič, kača  
lajna, léd, luč,  
muza, mir, maj,  
natan, nisi, nos,  
óda, ólje, ose,  
patos, pipa, pust,  
raj, resa, rôka,  
sito, suša, sraka,  
šest, štola, ščep

trio, trum, tat  
vaja, vód, véda,  
zob, zêmlja, zlô  
žaba, žoga, žemlja.

Torej ...

Spoštovani publikum! Nocoj Vam bomo prikazali uganko časa in prostora, uganko človeka in njegove ure. Vaš obisk in Vaše zanimanje prepevata o tem, da upanje v resnico še utripa, kajti pri nas ni ne laži ne prevare. Prikazali Vam bomo igro takšno, kakršna je, brez okraskov, usmiljenja, odvečnih interpretacij ali sodobne patetike.

Cena vstopnice je, kot ste opazili, malenkost: nekaj utripov Vašega srca, nekaj vdihljajev, izdihljajev, vse, kar boste s tem pridobili ali izgubili, pa je zastonj.

Videli boste ljudi, ki so zaradi Vas trpeli in verjeli, da bo njihovo trpljenje postalo Vaša radost. Videli boste ljudi, ki so sanjali Vašo srečo in po tihem upali, da jih ne boste pozabili.

Videli boste ljudi, ki zlahka pozabijo vse razen sebe in Vas, ljudi, obsojene na grozljiv spomin: spominjajo se samih sebe takšnih, kakršni nikoli niso bili.

Videli boste morilce časa, ki jih čas mori, samomorilce, ki prezirajo samomor, alkoholike brez pijače, oropane roparje, rokomavhe brez rok, zločince brez zločina.

Videli boste razlog in smiselni vzrok vseh revolucij, obenem pa Vam bo postalo jasno, zakaj so vse revolucije nesmiselne.

Videli boste ljudi, ki so nenavadno navadni. Videli boste ljudi, ki so nečloveško človeški.

Videli boste ljudi, pri katerih je čevelj mera za globino, prst za višino, ljudi, ki za aperitiv pijejo solze, za predjed si nastrgajo izgubljene ideale, za glavno jed si režejo kuhan obup, solato iz žalosti pa pokapljajo s kisom prihodnje sreče.

Videli boste ljudi, ki so kot kamen: nikamor se ne premaknejo in daleč pridejo.

Videli boste ljudi, ki so Vam neverjetno podobni, zato Vam svetujemo, da se nikakor, za nobeno ceno, ne z gledujete po njih.

Videli boste ljudi ...

*Njegov nagovor prekine predirljiv krik. JEŽ se ozre na levo in na desno. Čez nekaj trenutkov poskuša nadaljevati.*

JEŽ

... videli boste ljudi ...

*Krik se ponovi, zdaj še glasnejši. Pride GRIVAR.*

GRIVAR (*vznemirjeno*)

To ni normalno! Kaj se dogaja?

JEŽ

Ne vem. Nekdo je kričal.

GRIVAR

To vem, sosed Jež. Kljub letom še vedno zelo dobro slišim. Ničesar niste videli?

JEŽ

Ne. Nekdo je kričal, a ne vem, kdo.

GRIVAR

Je kdo stekel čez dvorišče?

JEŽ

Ne.

GRIVAR

A je kaj zaropotalo, počilo, se razbilo?

JEŽ

Ne.

GRIVAR

Človek ne kriči brez razloga. Že ob svitu je enkrat zakričalo. Morda se dogaja kak zločin. Mogoče koga navsezgodaj ropajo ali ugrabljajo. Drugače ne vem, zakaj bi nekdo tako zarana kričal.

JEŽ

Zdi se mi, da je bil ženski krik.

GRIVAR

Ženski, pravite? Škoda. Potem verjetno ni nič resnega. Ženske rade kričijo. Kaj pa je z vami, sosed Jež? Izgledate ... grozljivo. Res izgledate grozljivo.

JEŽ

Nič ni z mano. Vadim za nastop.

GRIVAR

Kaj, kar tako, v klovna oblečeni?

JEŽ

Takšno vlogo igram. Žalostnega klovna vadim.

GRIVAR

Klovna? A je tudi teater postal cirkus? Imate še opice, slone, dresirane pse ... ?

JEŽ

Ne, ne, zelo resna stvar. Naslov je – Zakaj ptiči pojejo.

GRIVAR

Zveni neumno. (*pokroviteljsko*) Ah, dragi moj mladenič, navadite se že enkrat. Življenje ni stvar vaje, temveč navade.

JEŽ

Od tega živim. Moram vaditi.

GRIVAR (*karajoče*)

Ah, vi ubogi glumači in ... kaj ste že? Umetniki? A morate pri tem tako kričati?

JEŽ

Saj nisem jaz kričal!

GRIVAR

Jaz sem izrazito slabe volje, vseeno pa se obnašam dostojanstveno. To pričakujem tudi od vas ... umetnikov!

*Pomenljivo ga pogleda in odide. JEŽ nekaj časa molče stoji, potem hoče nadaljevati svoj nagovor, na mestu, kjer ga je prekinil GRIVAR.*

JEŽ

In videli boste ljudi ... ki ... ki ... teh ljudi ... nikakor ... ne ... ne ...

*Ker se ne more spomniti teksta, začne mrmrati, kot da išče naslednji stavek; nenadoma se spomni.*

JEŽ

Aaaaaha! Življenja ne sodite ...

*Pride sosed POLOJNIK. Ko zagleda JEŽA, se nejevoljno namršči. JEŽ ne opazi POLOJNIKA in nadaljuje.*

JEŽ

Življenja nikakor ne sodite po tistem, kar boste videli tukaj, kajti življenja ne moremo obsojati, niti presojsati. Lahko se smejite, zgražate, cmerite, kričite, lahko ste tiho, lahko prezrete vse skupaj, lahko ližete svoj dolgčas, lahko požvižgavate svoji nečimrnosti, bruhate, kolcate, rigate, samo teh ljudi nikar, nikakor, v nobenem primeru, na noben način, za pet božjih ran, ne sodite. Kajti ... (*zagleda POLOJNIKA in se zdrzne*) O, sosed Polojnik!

POLOJNIK

Dobro jutro, sosed.

JEŽ

Dobro jutro.

POLOJNIK

Kaj pa vi tako zgodaj tukaj postavate in kričite?

JEŽ

Nič ne kričim, sosed Polojnik, vadim za nastop.

POLOJNIK

Za nastop, pravite. Mar morajo klovnji sploh vaditi svoje afnanje in spakovanje?

JEŽ (*jezno, ironično*)

Veste kaj, sosed, čeprav se sliši neumno, vsak človek mora vaditi svoje neumnosti.

Prepričan sem, da ste tudi vi v dobri kondiciji.

POLOJNIK

Nikoli mi ne bo jasno, kako se človek sploh lahko odloči za kaj takega. Brijete norce iz poštenih ljudi, pa še plačajo vam za to.

JEŽ

Če bi bril norce, bi bil brivec. Kam pa ste vi namenjeni tako zgodaj? K brivcu morda?

POLOJNIK

Ne, sosed, jaz sem sam svoj brivec.

JEŽ

Potem živimo v hudih časih, če norci brijejo sami sebe. Oprostite, spoštovani sosed, da sem zmotil vašo nejevoljo.

(*v publiko*)

Če od nekdaj ljubite človeštvo, ga boste zdaj vzljubili še bolj. Močna zdravila bo potreboval Vaš zdravnik, da Vas pozdravi.

Če do zdaj niste marali soljudi, jih boste od zdaj še težje prenašali; trojno se boste morali potruditi, da bi jih vzljubili. V tem je korenina modrosti: vzljubiti tisto, kar sovražiš, zasovražiti tisto, kar ljubiš. In čakaš. Poskusite in videli boste kaj pomeni (*JEŽ kakor da bi iz klobuka izvlekel ščepec čarobnega prahu in ga odpihnil v publiko*) - čudež.

(*POLOJNIKU*)

Nasvidenje.

*Še sam nejevoljen JEŽ oddide v svoje stanovanje.*

POLOJNIK

Prekleti komedijant. Zanj je življenje komedija. Posmehuje se mi v brk, jaz pa ...

*Hoče se vrniti v svoje stanovanje; Pride POŠTAR. Dolga tišina.*

POŠTAR

Dober dan.

POLOJNIK

Dober dan.

POŠTAR

Jaz sem poštar.

POLOJNIK

No, to vidim. In?

POŠTAR

Nekoč sem bil nogometaš, a so mi zlomili nogo in sem potem odprl gostilno. Potem je prišla kriza, kuhar mi je odpeljal ženo, žena mi je odpeljala denar, kar je bilo za spit, sem spil in ... nič. Zdaj sem poštar.

POLOJNIK

Koga to briga? Povej, koga iščeš.

POŠTAR

Telegram imam. Za ... *(iz torbe izvleče telegram in bere)* ... gospoda Polojnika.

POLOJNIK

Jaz.

POŠTAR

Me veseli. Tukaj imate za podpisat.

*POLOJNIK vzame POŠTARJEV kuli in podpiše, nato odpre telegram in ga bere.  
Nenadoma se mu obraz skremži in spusti predirljiv krik. Pride GRIVAR, takoj za njim pa  
KLOKOTČEVA in JEŽ.*

GRIVAR

Ahaaaa, zdaj sem vas ujel na delu. Torej ste vi ta kričač, ki mi grize možgane in cefra spanje.

KLOKOTČEVA

Kaj se je zgodilo?

GRIVAR

Tale kriči!

*POLOJNIK otrplo stoji s skremženim obrazom, kakor da se mu nekaj gabi ali pa ga je stisnilo v črevesju. KLOKOTČEVA se mu približa in si ga ogleduje od blizu.*

KLOKOTČEVA

Gospod Polojnik, ste v redu?

POLOJNIK

Jaz? Ne.

GRIVAR

Evo, ni v redu in kriči! A bomo zdaj kričali za vsak kakec?!

KLOKOTČEVA

Umirite se, gospod Grivar. (*POLOJNIKU*) Kaj se vam je zgodilo?

POLOJNIK

Teta.

KLOKOTČEVA

Prosim?



POLOJNIK

Moja teta je ... umrla.

GRIVAR

Meni sta že dve teti umrli, pa iz tega ne delam cirkusa.

KLOKOTČEVA

Nehajte, no, prosim vas!

POLOJNIK

Ona je ... bila mi je ... kot mati ... in oče ...

KLOKOTČEVA

Moje sožalje, gospod Polojnik. (*ostro pogleda GRIVARJA*) Gospod Grivar...

GRIVAR

Sožalje.

JEŽ

Tudi moje sožalje. Če prav razumem, ste naenkrat izgubili teto, mamo in očeta, kar ni majhna stvar.

KLOKOTČEVA

Gospod Polojnik?

POLOJNIK

Jaz.

KLOKOTČEVA

A vam lahko kaj pomagamo?

POLOJNIK

Ne, ne ...

KLOKOTČEVA

Povejte, če boste kaj potrebovali. Pomoč, pogovor, karkoli ... Me razumete?

POLOJNIK

Ja. Ne. Nič. Nič. Oprostite.

*Odide.*

KLOKOTČEVA

Ubogi človek.

GRIVAR

Kaj hočemo. Zgodi se tudi, če nočemo.

JEŽ

Kako pa je z vami?

KLOKOTČEVA

V redu, v redu ...

JEŽ

Fantek bo, a ne?

KLOKOTČEVA

Ja, fantek.

GRIVAR

Moj bog! Še en kričač.

*Odide.*

JEŽ

No, srečno, gospa Klokotec.

KLOKOTČEVA

Ja, fantek.

POŠTAR

Tukaj imam še navadno pismo za Karla Klokotca.

*Klokotčeva vzame pismo in odide.*

## **Dan**

*Na oder, nekje od zgoraj, padejo mrtvi piščanci in kakšno truplo. Prižge se luč v publiko. Na odru se prižgejo rotacijske luči rešilca ali gasilca ali policijskega avtomobila, ki ga ne vidimo. V publiko stopi KLOKOTEC. Zamišljen, počasi se sprehaja skozi publiko. Potem pogleda gor, kakor da preverja ali bo deževalo ali ne. Nenadoma se obrne proti nekemu gledalcu.*

*KLOKOTEC (glasno in avtoritativno)*

Koliko je ura? Aaa, poglej, poglej, kako se prestrašeno smehlja. Ta že ve, koliko je ura. Zakaj se pa skrivate tukaj? Kako, se ne skrivate? Izbrali ste tukaj najmračnejši kot, vi pa – ne skrivam se? Ste voajer ali kaj? Ne silite me, da izrazim še globlje dvome glede vašega položaja v prostoru in obnašanja nasploh. Oprezate za kom? Ali čakate, bog ne daj, da pridejo otroci in da vi potem ... hm, hm ... Ha? Gospod, prosim vas, da na moja natančna vprašanja podate natančne odgovore, sicer ... *Iz vleče iz žepa majhen notes in začne zapisovati.* Ime? Priimek? Datum rojstva? Kraj rojstva? Država rojstva? Ste tukaj sami ali imate družbo? Hm, hm ... V redu. Vaše podatke imam in če se bo karkoli nezakonitega dogajalo tukaj v okolici, vem, kje vas bom našel. Me razumete. No, na svidenje.

*Opazi ŠČINKAVCA.*

Kaj pa vi tukaj, sosed Ščinkavec?

ŠČINKAVEC

Pomagam. Prostovoljno. A vi vidite to grozo?

KLOKOTEC

Videl sem še hujše stvari. Vi kar pomagajte, jaz pa moram ... odganjati radovedneže. A ni to hecno, sosed? Ponesrečena trupla privabljajo mrčes in radovedneže. Ne veš, kdo je hujši.

ŠČINKAVEC

To pa imate prav. (*Pobere enega piščanca s tal.*) Poslušajte, vzemite enega piščanca za domov. Škoda je, da se zavrže. Po sanitarnih pravilih jih morajo zažgati.

KLOKOTEC

Hvala, ampak uniforma mi ne dovoljuje, da bi vzel.

ŠČINKAVEC

Lahko pa odnesem gospe Klokotčevi. Zakaj bi ga zažgali, če bi ga lahko v lonec dali.

KLOKOTEC

To pa lahko. Hvala, sosed. Srečno.

*Se ozre na levo in na desno in nekako čudno potuhnjeno odide.*

ŠČINKAVEC

Srečno. *Ogleduje si ponesrečence; vzame telefon iz žepa.* Halo? Mesarija Jereb? Si ti, Miško? Poslušaj, te zanima enih par sto kil sveže poginulih piščancev po ugodni ceni? Ne, ne, zdravi so poginili, po nesreči. Prav, pošlji fanta s kombijem na Cesto dveh cesarjev, jaz ga bom tukaj počakal. Samo naj obleče čisto belo haljo, če ga kdo kaj vpraša, lahko reče, da je veterinarski inšpektor. Prav? Adijo. *Pospravi telefon in si ogleduje naprej.* Tukaj je lepo počilo. Koliko trupel, koliko teles ... Izgledajo kar živahni. Čeprav so precej mrtvi. Lepo jih je razmesarilo. Oj, joj, joj ...

PONESREČENEC

Tukaj ... Gospod ... na pomoč ...

*ŠČINKAVEC se skloni nad PONESREČENCA*

ŠČINKAVEC

Kaj je narobe z vami?

PONESREČENEC

Ne čutim noge ... Prosim vas ...

ŠČINKAVEC

Kaj ste po poklicu?

PONESREČENEC:

Kaj? Geodet sem ... Delam v Republiški upravi za ...

ŠČINKAVEC

Baaaah, dolgčas.

*Odmakne se od PONESREČENCA in stika naprej.*

PONESREČENEC

Aaaaaaaa ... Ne odhajajte ... proooooosiiiiim ...

ŠČINKAVEC

Tiho bodi. A ne vidiš, koliko ljudi tukaj leži in vsi so lepo tiho.

PONESREČENEC

Aaaaaaaaaa ...

*ŠČINKAVEC se vrne k njemu in ga brcne v glavo. PONESREČENEC obmolkne.*

ŠČINKAVEC:

Kaj naj bi z geodetom?

*ŠČINKAVEC stika naprej. Pride do ženskega telesa, se upogne nad njim in si ga ogleduje.*

ŠČINKAVEC

Poglej, poglej, kaj imamo tukaj! Lepo ohranjena ponesrečenka. Obleka – v redu! Postava – oho! Obraz – prijazen! Gospa! Gospa! Ali me slišite?

POVOŽENA PEŠKA

Kaj? Kje sem? Ali sem že ...

ŠČINKAVEC

Gospa, prometna nesreča se vam je zgodila. Vaš avtobus ...

POVOŽENA PEŠKA

Ne, ne avtobus ... Tovornjak ... tovornjak me je ... jaz ... skočila sem ... in ... Ali sem ... v nebesih? Vi ste ... vi ste od zgoraj?

ŠČINKAVEC

Ne, jaz sem od spodaj. V redu, vse bo v redu. Hranite moči. Pomagal vam bom.

*ŠČINKAVEC dvigne s tal POVOŽENO PEŠKO in jo odnese ven. Na oder stopita VLASTA v uniformi medicinske sestre in GALEB v zdravniškem plašču.*

VLASTA (*publiki*)

Dober dan. Jaz sem sestra Vlasta Petrovič, asistentka pri doktorju Koritniku. Povejte mi koliko vas čaka za pregled? Vsi, kaj? V redu. Žal vas moram obvestiti, da je doktor Koritnik trenutno na Urgenci. Huda prometna nesreča se je zgodila, tako da smo morali mobilizirati dodatno število zdravnikov za nujne operacijske posege. A ima kdo visoko vročino? Ne? Težave s srcem, z dihanjem? Za prehlad in podobne težave prosim, počakajte, sprejel vas bo naš stažist, doktor Galeb.

*GALEB se nerodno nasmehne in prikima.*

VLASTA

Doktor Galeb vam bo napisal recept, če bo potrebno. Tiste, ki ste danes naročeni za specialistični pregled ali kontrolo, prosim, da pridete jutri popoldan, ker bo doktor Koritnik izjemoma ordiniral jutri popoldan. Današnji uri pregleda, prosim, prištejete 5. To je ura vašega jutrišnjega pregleda. Razumete? Če ste danes naročeni ob 8h, pridete jutri ob 13h. 8h30 je 13h30. 9h je 14h. In tako naprej. Ste razumeli? No, ja. Upam, da ste.

*Obstoji molče in gleda publiko. GALEB pride k njej, kakor da ji hoče nekaj povedati. Ker VLASTA začne govoriti, mora GALEB počakati.*

VLASTA

Te otožne čakajoče obraze gledam že dvajset let, kako lazijo po hodniku iz dneva v dan, spet in spet, kot umazane kuhinjske cote v oblaku svojih bakterij, virusov, poflekani od

fibromov, bradavic in mizerij, z ledvičnimi mehi polnimi urina, sem prinašajo vonjave zatohle, težke, kiselkaste črevesne pline in težave prebave, med čakanjem, da življenje mine, iz vsake odprtine uhaja žalostna in uboga, pesem strahu in bolečine, o, sveti pacienti, bog mi pomagaj ... Kaj je, Galeb?

GALEB

Ljubezen naj bo anestezija, za vse bolečine življenja. In če je ljubezen, potem vsa človeška hudobija preprosto izgine. Skratka, ljubim vas.

*VLASTA mu udari klofuto. Urno odide, GALEB urno odide za njo. Pride KLOKOTČEVA. Zlaga otroške cunjice.*

KLOKOTČEVA

Oh, mili moj, jaz sedim tukaj in ti ležiš v meni, toplo ti je, sit si in miren. Ti si jaz, jaz pa nisem ti. Jaz sem tvoja posteljica in dekica, mleko in vodica. Ko pride čas, boš prišel k meni in te bom oblekla, da te ne bo zeblo. Tukaj zna biti zelo hladno. In ker je življenje žejno in lačno, te bo mama nahranila, da ne boš lačen in žejen. In potem ti bom prepevala in te bom zazibala v spanec. In stiskala te bom in božala, da boš dolgo, dolgo potem, ko boš že velik mož, spoznal, da ni svetlejšega in toplejšega sonca od materinega srca. Tvoj oče bo pazil nate. Tam, kjer sedi tvoja mati, je dom. Tam, kjer stoji tvoj oče, je red in mir. In če kdo kaj poskuša, kakšno norčijo ali zaumnost zganjati, mora najprej pomisliti nanj. Če on ne bi pazil, bi se svet razpočil kot balon in ljudje bi se začeli obmetavati s hudobijo. Oh, včasih me je strah, da ne počim nenadoma, ker vedno nenadoma počim, to ni igra, strah me je zate, jaz se bojim ... *Nenadoma popolnoma otrpne.*

Zatakne se mi v grlu in se komaj zadržujem, da ne iztulim strahu in gorja, ah, mili moj, ah, koliko norcev, koliko brezbrizne pokvarjenosti, koliko umazanih nogavic, s krvjo pobruhanih srajc, pijanega prepevanja turobne moške moči in neumnega ženskega mežikanja, koliko obrazov in teles, na katerih rastejo le osat in koprive, koliko umazanih rok in pošastnih prstov, ki ščipajo, čeljusti, ki grizejo, trgajo, kakor da meso ne bi bilo meso in človek ne človek, jaz ne jaz in mi ne mi ...

*Za njenim hrbtom se pojavi GRIVAR.*

GRIVAR

Tako torej!

KLOKOTČEVA (*se zdrzne*)

Kako, prosim?! Prestrašili ste me!

GRIVAR

Jaz vas. Vi se nimate česa bati. Vi ste žena policaja. Slišal sem, da se nekdo pogovarja, pa sem prišel pogledat.

KLOKOTČEVA

Ne, nikogar ni.

GRIVAR

Jah, bil sem prepričan ... pa sem pomislil ...

*Pride ŠČINKAVEC; čez ramo nosi POVOŽENO PEŠKO.*

GRIVAR

O, sosed Ščinkavec! Kaj pa imate to?

ŠČINKAVEC

Nič ni, preprogo sem kupil. Našel sem jo na razprodaji, ugodno.

GRIVAR

Čakajte malo, a niste šli reševati ponesrečenih piščancev?

ŠČINKAVEC

Sem, sem, nekaj sem jih rešil, ampak žal prepozno. Gospa Klokotec, vašega moža sem tudi srečal na kraju nesreče, pa me je prosil, da vam izročim tole.

*KLOKOTČEVI da vrečko s piščancem.*

Moj prijatelj ga je že oskubel in pripravil, tako da ga lahko kar v lonec daste.

*KLOKOTČEVA vzame vrečko s piščancem.*

KLOKOTČEVA

Hvala, sosed.



*Odide.*

GRIVAR

Sosed, nekaj vam moram povedati.

ŠČINKAVEC

Kaj pa je?

GRIVAR

Opozoriti vas moram. Če bo vaš pes tukaj na mojem vrtu opravljal ... saj veste ... svoje potrebe ... ga bom ...

ŠČINKAVEC (*prestrašeno*)

Saj nimam psa.

GRIVAR (*ga posmehljivo oponaša*)

Saj nimam psa ... Pa ga boste imeli. In ko ga boste imeli ...

ŠČINKAVEC (*kakor da bi se zbral, odločno*)

Veste kaj, sosed, sploh nisem imel v mislih, da bi ...

GRIVAR

Takih stvari se ne misli, to se kar zgodi. Nekega dne boste žalostni, osamljeni, pritekkel bo kak kuža, vas polizal, malo zalajal in ... adijo rožice. Saj ni nujno, da je pes. Lahko je tudi mačka. Mačke so hujše kot psi. In če bo ta mačka ...

ŠČINKAVEC

Saj vi nimate rožic!

GRIVAR

Ja, pa bi jih lahko imel. In če bi jaz imel rožice, vi pa psa ili mačko ...

ŠČINKAVEC

Poslušajte, Grivar, nimam ne psa ne mačke. Ne vem, na kaj namigujete, ampak če me mislite obtoževati ...

GRIVAR

Saj, saj, kdor nima, bi rad imel. To jaz pravim.

*GRIVAR odide. ŠČINKAVEC pospravi POVOŽENO PEŠKO.*

ŠČINKAVEC (*pred publiko*)

Prekleti vohun, ta Grivar!

*POVOŽENA PEŠKA tiho zastoka.*

Kaj stokaš, ti nehvaležnica. Lahko bi te pustil tam, na cesti, pa zdaj ne bi mogla niti stokati. Bila bi nekoristno truplo, ki se požvižga na vse in mu je malo mar za človeško trpljenje. Kakšno bedno stokanje je to? Nikakršnega presežka, umetniškega vtisa, umetnosti ... Če že stokaš, naj bo pesem! Glasba! Dvigni intonacijo – (*ji kaže kako mora stokati*) – oooo ... oooo ... razumeš? Saj imaš posluh! Slišiš? Lalalala! Moraš se zavedati svojega poslanstva, tvoja usoda je, da pomagaš ljudem, da lajšaš žalost. Zato moraš biti vzvišeno žalostna, pogled mora biti tragičen in poetičen, da lahko iz njega zaslutim tvojo zgodbo. In ko zastokaš, mi moraš povedati, da je tvoja zgodba tako grandiozna, da je ne moreš povedati.

## **Večer**

*Klokotec pride, sleče uniformo, se usede za mizo in žena mu prinese juho.*

KLOKOTČEVA

Danes je brcal zelo, mišek mamin. Jaz sem mu govorila, on pa je brcal.

KLOKOTEC

Naj brca, naj ... naj se nauči. Skozi življenje se je treba prebrcati. Tale juha je ganljiva. Svet bi moral biti kot tale juha. Kuhan, topel, rumen, hranljiv.

KLOKOTČEVA

Potem je prišel ta grozni upokojenec.

KLOKOTEC

Kdo?

KLOKOTČEVA

Grivar.

KLOKOTEC

Grivar je v redu.

KLOKOTČEVA

Na živce mi gre. Obnaša se, kot da bi bil on policaj. Pa ni.

KLOKOTEC

Ima pa talent. V bistvu ima večina upokojencev talent. Izgledajo slabovidni in gluhi, v bistvu pa vse vidijo, vse slišijo. Škoda, da se policijska uprava tega ne zaveda.

KLOKOTČEVA

Polojniku je umrla teta. Danes je dobil telegram. Zacvilil je kot žalosten psiček.

KLOKOTEC

Ja, kaj hočemo. Tudi žalostni psički so na svetu. Pa še kaj hujšega. A veš, da je danes neka samomorilka ubila cel avtobus ljudi. Pa še nekaj kur. In potem izginila.

KLOKOTČEVA

Kako samomorilka? A teroristka?

KLOKOTEC

Ne vem. Po radiu sem poslušal izjavo voznika tovornjaka, ki je prevažal kure, in je rekel, da je bila lepa blondinka. Celó odprl je okno in ji je hotel tako po moško požvižgati, ona pa se je vrgla pod kolesa. On je zaviral in zavijal, potem je treščil v avtobus.

KLOKOTČEVA

In ti ješ juho iz ponesrečenega piščanca.

KLOKOTEC

Kaj hočemo.

KLOKOTČEVA

Pošto si dobil. Od policijske uprave.

*Ona mu da kuverto. Klokotec počasi odpira kuverto. Potem jo počasi bere. Potem nenadoma kratko krikne. Vsi za sekundo otrpnejo.*

KLOKOTČEVA

Kaj je bilo? Kaj je bilo to? A si ti ...

KLOKOTEC (*mirno pospravi pismo v kuverto; popolnoma mirno*)

Kdo? Jaz? Nič nisem. Kolcnil sem. Juha je pa res ganljiva.

*Še naprej sreba juho.*

*Medtem pa POLOJNIK previdno gre iz svojega stanovanja in išče Ščinkavca.*

ŠČINKAVEC

Sosed Polojnik. Želite?

POLOJNIK

Prosim vas, ne zamerite mi, kajti sicer nisem takšne sorte človek, ampak ... moram vas vprašati ... Slišal sem ... da imate zanimivo robo ...

ŠČINKAVEC

O čem vendar govorite? Od koga ste slišali? Od Grivarja?

POLOJNIK

Ne, ne, dovolite, da razložim. Neki prijatelj mi je povedal že pred časom, a takrat sem bil denarno slaboten. Ampak zdaj denar ni več problem. Čeprav živim skromno, sem dobro stoječi dedič svoje tete po mamini strani. Teta me je imela zelo rada in jaz njo, seveda, a je pred kratkim v tujini umrla in jaz sem nekako ... žalosten. Po drugi strani, veste, jutri imam rojstni dan in bi si rad kupil darilo.

ŠČINKAVEC (*trgovsko prijazen*)

A tako! Čestitam! Zakaj niste takoj povedali? Za takšno priložnost si človek mora privoščiti kaj lepega. Seveda, seveda, dragi sosed. Kar povejte. Imate kakšno posebno željo?

POLOJNIK

Rad bi nekaj ... za boljše počutje. Veste, zelo slabo se počutim. Saj sem zdrav. Ampak tam znotraj ... tako navznoter se ... nekako ... voha ... pa ne diši ravno ... poskusil sem že vse ... Zato sem pomislil ... (*izstrelil*) Imate mogoče kakšno mačko? Ali psa? Mislim, nekaj, kar ne hodi, a se še vedno po malem premika?

ŠČINKAVEC

Mačko? Psa? Vi provokator! Nimam ne mačke ne psa! In povejte Grivarju, da ga bom tožil.

*Izgine.*

POLOJNIK

Poslušajte, gospod Ščinkavec, prisegam, da Grivar nima nič s tem! Samo jaz sem ... samo jaz ... (*pade na kolena*) Ne morem več! Ne prenesem več! Prosim vas!

*ŠČINKAVEC nekaj sekund gleda Polojnika, potem, kakor da bi se prepričal, da je zares obupan.*

ŠČINKAVEC

Prav, prav, zravajte se vendar ... Kot sem že rekel, nimam ne mačke ne psa. Žal, zmanjkalo jih je prejšnji teden. Naročeni so, ne vem, zakaj jih niso pripeljali. Včasih imam probleme z dostavo. Od tega asortimana imamo samo najmanjše hišne živali – hrčke, morske prašičke in podobno. Mogoče kakšen ptič? Imam sveže napol mrtve piščance?

POLOJNIK

Ne, ne, to ne bi delovalo. Rabim nekaj večjega in ... kako naj rečem ... bližjega človeku.

ŠČINKAVEC

Ah, potem pa vzemite kar človeka. Mogoče bi vas zanimala uvožena roba? Begunci? Kar nekaj jih imam na zalogi. Grozljive zgodbe znajo povedati.

POLOJNIK

Ne, ne, to je preveč ... ne maram ... in ... slabo govorim tuje jezike ...

ŠČINKAVEC

Od domače robe vam lahko ponudim ... pretepe in posiljene homoseksualce? Zelo nežne duše so ...

POLOJNIK

Hmjaaa ... Ne, tega raje ne bi. Ne maram homoseksualcev. Prehitro se udomačijo, potem pa ne nehajo govoriti.

ŠČINKAVEC

Kaj pa lačni umetniki?

POLOJNIK

Ah, gospod Ščinkavec, s temi tipi sem že imel izkušnje. Ne maram jih iz praktičnih in higienskih razlogov. Ker so lačni, so tečni, ko pa jih nahranite, so še bolj tečni. Poleg tega smrdijo.

ŠČINKAVEC

Invalidi?

POLOJNIK

Bàh, živi dolgčas ... Imate mogoče zlorabljene otroke?

ŠČINKAVEC

Razprodano, žal. Če vas zanima kaj religioznega, imam verskega blazneža, ki se je sam križal.

POLOJNIK

Ne, ne, ne, ne ... Ne razumete me ... rad bi nekaj ... lepega ...

*Kratka pavza.*

ŠČINKAVEC

Že vem, kaj bo za vas! Povožena peška!

POLOJNIK

Povožena peška?

ŠČINKAVEC

Izvrsten primerek je! Ljubka! Zelo nadarjena! Navsezadnje – imate rojstni dan.

POLOJNIK

Nisem prepričan, da ...

ŠČINKAVEC

Sveža je kot rosa. Danes jo je povozil tovornjak. Še več: pravi, da je sama skočila! Si predstavljate? Oči ima tako zgovorne, polne neke življenjske žalosti.

POLOJNIK

Jah, jah ... mogoče imate prav ... Koliko pa stane?

ŠČINKAVEC

Vam jo dam zaaaa ... tri ... tisoč.

POLOJNIK

Tri tisoč? Prav. Vzamem.

ŠČINKAVEC

Odlična izbira. Bojim se, da boste zelo zadovoljni, gospod Polojnik.

POLOJNIK

To je to?

ŠČINKAVEC

To je to. Paket dobite jutri po pošti. Nasvidenje, sosed. (*odide*)

POLOJNIK

Nasvidenje.



## NOČ

*Tema. Na oder pride GALEB. GALEB kakor da bi potrkal; luč se prižge na mestu, kjer je VLASTINO stanovanje.*

VLASTA:

Ha?

GALEB:

Ne vem ... kako naj ...

VLASTA:

Česa ne veš?

GALEB:

Nekaj sem hotel povedati, pa sem pozabil.

VLASTA:

Je bilo kaj pomembnega?

GALEB:

Morda ... sploh ... ne. Slabo se počutim.

VLASTA:

Ljubi moj Galebček ... Ubogi Galebček ... Galebček moj mali ...

GALEB

Jaz trpim že od malega, ker sem sin starega pijanca. Mati pa je bila močna kot hrast in je očeta tepla, ker sama ni pila, a vendar ga je ljubila. In ker je ljubila tudi mene, mi je vsak dan na uho kričala, naj ne bom kot oče, in tepla me je, iz istega razloga. Velikokrat sem šel na urgenco in prav tam sem našel svoj poklic. Šel sem študirat medicino, torej nisem kot oče, mamino željo sem izpolnil. Kljub vsemu stojim ob vas bolan in pijan, vročino imam, srce mi utripa, kakor da bi me teplo, vse me boli, ah, sladki spomin na brce matrne! Pogrešam jo, ljubim vas, to ni moja volja, to je usoda, teh bolečin ne morem odgnati! Prosim vas, Vlasta, a vam lahko rečem: mati?

VLASTA

Si si umil roke?

GALEB

Ne.

VLASTA (*ga klofne po glavi*)

Ves dan si se dotikal teh ogabnih pacientov. Kaj smo rekli, da je prvo, kar moramo narediti, ko končamo službo in pridemo v stik z zdravimi ljudmi? Hm?

GALEB

Umijemo si roke in obraz z antibakterijskim milom.

VLASTA

Torej? (*Vzame sprej z antibakterijskim milom, mu pošprica roke.*) Če se hočeš igrati sina, če mi hočeš reči - mati, potem moraš predvsem ubogati, mladi mož. Jasno? In jaz te bom ljubila, ljubila te bom kruto in po pravilih, tako kot mora ljubiti mati.

*Galeb jo hoče objeti in poljubiti.*

GALEB

Mati.

VLASTA

Kaj je s tabo? Sram naj te bo! Nič poljubljanja, zapomni si. A ti veš, koliko bakterij živi v enem poljubu? Ha? Več kot štiristo vrst! A moram to razlagati tebi, zdravniku? Korinobakterije, streptokoke, profiromonas, fusobakterije, leptotrihije, laktobacili, neiserije, veilonene ... Od poljuba lahko dobiš meningitis, gonorejo, pljučnico, čir na želodcu, srčno kap, možgansko kap ... Ko te bom hotela ubiti, te bom hotela poljubiti. Zdaj pa si splakni ta umazani gobec. Prekleti mulc! Potem se greva igrat.

*Pošprica mu še obraz, ter ga umiva; Galeba začnejo peči oči.*

GALEB

Vlasta ...

VLASTA

Zgrda ali zlepa?

GALEB

Vlasta, počakaj ...

VLASTA

Torej zgrda, ljubček.

GALEB

Vlasta, jaz ...

VLASTA

Tiho, ti ščene smrdljivo! Ubogaj!

GALEB

Ubogal bom! Priden hočem biti!

VLASTA

Poglej ga, ubožčka! Zaril je obraz v rjuhe in pasje vdano čaka. Čaka. Čakaš?

GALEB

Čakam.

VLASTA

Vzela si bom čas.

*Počasi si zaviha rokave domače halje, potem si z elastiko spne lase v čop, raztegne ramenski obroč, popoka prste, zadrži še nekaj trenutkov in ... udarec useka kot blisk.*

GALEB

Oooh, moja rit jo pozna, to materinsko roko. Trda je in odločna kot cep.

*VLASTA v enakomernem ritmu začne udarjati po GALEBOVI riti.*

GALEB

Mami... Mamaa! ... Mamaa! ... Mamaa! ... Mamaa! ... uuuuuuuuuuf ...

ooooooooooooooooof ...

*Ritem VLASTINIH udarcev se pospeši; zdaj udarja z obema rokama po riti, hrbtu, nogah ...njeni udarci so vedno bolj odločni, skorajda jezni.*

VLASTA

Jočeš? Ha?

GALEB

Jočem!

VLASTA

Zakaj otroci jočejo? Ker mamico hočejo? Vi, moški, vi, napihnjeni otroci, vsi hočete mamo? Kaj ste si mislili? Da je življenje gladkodlako? Nikogar ni, da vas umije od vas samih. O, vi, benigne, kronične, respiratorne, kardiovaskularne, rektalne, mentalne pošasti ... Ooooooh, vse je bolno in napihnjeno in jaz sem bolna ... prekleti ... tukaj imaš svojo mamo.

*GALEB brnja z rokama po rjuhi.VLASTA ga prime za desno ramo in obrne na hrbet.*

GALEB

Oh, mati!

VLASTA *(se skloni nad njegovega bunkeža; karajoče)*

No, no, kaj pa je to?

*GALEB odpre oči in dvigne glavo; pogleda VLASTO; zapre oči in spusti glavo.*

VLASTA

A smo se kaj umili tukaj spodaj? Hm?

GALEB

Maaaaaaaa! Maaaaaaaaaaaaaa!

VLASTA *(z eno roko mu trga dlake okoli jajc, eno po eno)*

Ljubi ... ne ljubi ... ljubi ... ne ljubi ... Ne, ne bomo se tako igrali.  
*(mu utrga cel šop dlačic)* Me ljubiš?

GALEB

Jaaaaaa!

VLASTA *(utrga še en šop)*

Ljubiš mamico?!

GALEB *(joče)*

Ljubim mamicooooo!

VLASTA

Si končal? Siiii?

GALEB

Seeem!

*Nekaj zadihanih trenutkov; oba obstaneta; potem GALEB urno vstane s postelje, si potegne hlače gor in zapre zadrgo; gleda Vlasto, začuda jezno.*

*Tema.*

*Pride Jež in tiho zabrenka na kitari.*

JEŽ

Živet je lepo, ko noč je in sva sama

in naju gleda lunino oko.

Živet je lepo, zvezde pojejo nama.

Srce je ob srcu, držiš me za roko.

Ah, tvoj obraz, ah, sijaj lepote tvoje,

in tvoja mladost ob meni sladko spi.

Živet je lepo, srce mi glasno poje ...

Ah, tiho, srce, da se ljuba ne zbudi.

Živet je lepo, ko ne veš, da že ljubiš,  
ne, da ljubezni hitro mine sijaj.  
Živet je lepo, ko novo srečo snubiš,  
v srcu čutiš – spet prišel bo maj.

## Drugo jutro

POŠTAR

Pogosto se usedem in preišlujem o svojem življenju, ki nikogar ne zanima. Predstavljam si, da je okrog mene množica, cel stadion, in jaz na sredini nogometnega igrišča stojim in govorim. Moram govoriti. Če bi svoje življenje nosil kot nekakšno vrečo molka v želodcu, bi mi bilo ves čas težko. Nekoč sem bil srečen. Nekoč so me ljudje imeli radi. Nekoč so na nogometnem igrišču ljudje kričali, da sem čarovnik, velemojster ... Vzklikali so moje ime, ki se ga danes nihče ne spomni. Danes sem za vse – poštar.

*(pavza)*

Potem ... potem sem imel še njo. Klical sem jo ... saj vem ... zvenelo vam bo smešno ... klical sem jo ... Angelina. Ker je bila lepa kot angel. Njen obraz je bil kot božja vetrnica. Metal je ljudi v zrak, da so leteli kot ptice, ki ne vedo, kdo jim je dal moč letenja. Letel sem tudi jaz.

*(pavza)*

In danes ... danes umiram vsak dan. Le redko se zgodi, da sem dva dni zapored živ. Umiram. Vstajam. Stojim. Sedim. Umiram. Vstajam. Hodim. Mislim. Gledam. Stojim, kakor da bi me nekdo nataknil na mene samega. Sedim, kakor da bi sedel sam v sebi. Hodim, kakor da bi samega sebe vlekel za sabo. Mislim, kakor da bi mi nekdo ves čas šepetal na uho.

Gledam, kakor da bi vse že videl. Češem jezo. Da se manj jezim. Strižem strah. Da se manj bojim. Veselje davim. Ni mi veselo biti vesel. Čudni časi so. *(pavza)* Gospod Polojnik, paket!

*Pride Polojnik. Poštar odide. Nekaj trenutkov tišine; POLOJNIK stoji sam z velikim paketom in si ga ogleduje; narahlo se dotakne trakov; zasliši se glasno stokanje; POLOJNIK se ozira v paniki; ko hoče prijet paket in ga odnest v stanovanje, pride GRIVAR.*

GRIVAR *(vznemirjen)*

Kaj je, kaj se dogaja? A ste vi zakričali, Polojnik?

POLOJNIK *(prestrašen, zmeden in prijazen)*

Kričal? Jaz? Ne, ne, nič nisem slišal.

GRIVAR

V tej hiši res ni več miru. Kaj pa imate to?

POLOJNIK

Ah, nič, paket sem dobil.

GRIVAR

Kar velik paket. Kaj pa je v njem?

POLOJNIK (*v zadregi*)

Ah ... knjižna polica, ki sem jo naročil preko kataloga. Veste, rad berem in imam veliko knjig ...

GRIVAR (*radovedno si ogleduje paket*)

Lepo so vam to zapakirali. Trakovi, pa rože ...

POLOJNIK

Ah, to, ja, ja ... na naročilnici sem pripisal, da imam rojstni dan ...

GRIVAR

Rojstni dan? Včeraj mu umre teta, danes pa že rojstni dan. Ste prepričani, da so vam poslali pravi paket? Tole tukaj izgleda ... oprostite, ampak izgleda, kot da so vam poslali kar mrtvo teto za rojstni dan.

POLOJNIK (*se zdrzne*)

Mrtvo ... kaj? Neeeee, sosed ...

GRIVAR

A ste zato kričali?

POLOJNIK (*popolnoma zmeden*)

Kako – zato? Ne, ne ... Ne razumem.

GRIVAR

Ker vam je umrla teta? Ali zaradi rojstnega dneva?



POLOJNIK

Saj nisem kričal.

GRIVAR

Kdo pa je potem kričal? Vaša knjižna polica?

POLOJNIK (*prestrašeno*)

Sosed, jaz res nisem kričal in ...

GRIVAR

Kdo pa je? Hm?

POLOJNIK

Ne vem. Jaz nisem.

GRIVAR

Vi niste? Jaz zagotovo nisem, ker bi se slišal. Nekdo mora biti in ko bom ujel tega kričača, ga bom odkričal naravnost k hudiču! Me razumete?!

*Pride KLOKOTEC s skodelico čaja v roki in glasno kihne. Za njim KLOKOTČEVA.*

GRIVAR

Na zdravje in dobro jutro, Klokotec.

KLOKOTEC

Dobro jutro.

KLOKOTČEVA

Govorim, a zaman, da se mora vsak, pa naj bo človek ali policaj, še posebej jeseni, čuvati prehlada.

KLOKOTEC (*sreba čaj*)

Človek se s prehladom rodi.

GRIVAR

To pa imate prav, sosed. Pravi dedec mora biti občasno prehlajen ali potolčen od mraza v kosteh. A se ne sme pritoževati. Ženske tega ne razumejo. Mimogrede, kaj boste naredili s tem kričanjem? A boste ukrepali?

KLOKOTEC

Bom. Vsekakor.

GRIVAR

Vsake toliko nekdo kriči, cvili, praska, stoka ... Baje ženska.

KLOKOTČEVA

Jaz nisem ničesar slišala.

KLOKOTEC

Navsezadnje, ženske pač kričijo.

GRIVAR

To sem tudi jaz rekel. Ko so srečne, ko so nesrečne, ko vidijo miš ... Takšna je njihova narava. Če bi jaz, na primer, videl miš, bi se smejal in se z njo malce pozabaval. Potem bi jo ulovil in ubil. Ženska pa, ko vidi živo miš, kriči, ko pa miš ubiješ – joče. Tu ni logike.

KLOKOTČEVA

Meni se zdi, da bi se ženska enako obnašala z vami, Grivar. Ko bi vas zagledala živega, bi kričala, ko bi vas ubila, bi jokala.

GRIVAR

Kaj hočete s tem povedati?

KLOKOTČEVA

Nič. *(vzame skodelico iz Klokotčeve roke in odide)*

GRIVAR

Veste kaj, nespodobno se mi zdi, da se delate norca iz človeka mojih let. A vi slišite to, gospod Klokotec?

KLOKOTEC (*odsotno*)

Kaj?

GRIVAR

To, kar govori vaša žena.

KLOKOTEC

Kaj govori?

GRIVAR

Da sem nor.

KLOKOTEC

In? Ste nori?

GRIVAR

Nisem. Seveda.

KLOKOTEC

Potem je ne poslušajte. Saj meni včasih isto govori. Glede na njeno stanje, veste ... kmalu bo prišel na svet ...

GRIVAR

Še en kričač.

KLOKOTEC

Ja ... (*kihne*) Oprostite, ampak ... saj veste ... moram ... v službo.

*Počasi, nejevoljno, odide.*

*Pride VLASTA.*

VLASTA

Dobro jutro, gospod Grivar.

GRIVAR

V službo, a ne?

VLASTA

V službo.

GRIVAR

Kje pa imate danes mladega stažista?

VLASTA

Verjetno spi. Včeraj je delal nočno.

GRIVAR

A je delal nočno v bolnišnici ali pa morebiti ...

VLASTA

Morebiti?

GRIVAR

Morebiti je imel, takorekoč, privatno prakso, hočem reči, obstajajo bolezni vseh sort ... in bolniki ... in bolnice ... in ... za nekatere bolezni ni treba biti zdravnik. Mislim, dovolj je, če je človek moški ... in če se ženska počuti ...

VLASTA

Kako pa se vi počutite?

GRIVAR

Kako naj bi se počutil? V redu. Mislim, moje zdravje ...

VLASTA

Meni se zdi, da se vam blede. V vaših letih to ni nič nenavadnega. Demenca vas lahko napade z vso vehemenco in hitro doseže impertinenco, ki je seveda za vas popolnoma koherentna, ker dementen človek lastne demence ne more prepoznati. Saj veste, za norca so vsi drugi nori.

GRIVAR

Kako, prosim?

VLASTA

Na svidenje, gospod Grivar.

GRIVAR

Ste vi meni rekli, da sem nor?

*Vlasta odide.*

GRIVAR

Točno to sem pričakoval! Zdaj mi vsi govorijo, da sem nor! Na koncu bodo še rekli, da jaz kričim! Takšni so ljudje! Jaz morda tu pa tam glasno vzdihnem ali pa zabrundam, ali pa si kakšno rečem, tako, mimogrede ... saj človek, ki živi sam, občasno spusti kak zvok. Mar je to sramota?! Ne, to je dostojanstveno. In v okvirih splošno sprejemljivega govora, vzdihovanja in brundanja. Drugače pa sem večino svojega življenja mirno spal. Kdor mirno spi, v spanju ne kriči! Kdor pa kriči – ta nima čiste vesti! Tu se nekaj dogaja in jaz bom temu prišel do dna!

*Odide.*

## Drugi dan

*POLOJNIK v svojem stanovanju s svojim zabojem. Globoko vdihne, izdihne, potem pa začne mrzlično odmotavati paket; odvije papir, odpre karton, iz katerega najprej pride ženska roka; POLOJNIK jo prime za roko in ji pomaga vstati; iz kartona pride POVOŽENA PEŠKA, privlačna, na pol mrtva blondinka; POLOJNIK si jo zmedeno in nervozno ogleduje; potem se, zadovoljen, nasmehne.*

POLOJNIK (*z nižanim glasom, na pol šepetom*)

Gospa, prosim vas, da ne kričite več.

POVOŽENA PEŠKA (*odsočno*)

Ne, ne, saj nisem jaz kričala ...

POLOJNIK

Zdelo se mi je, da je prihajalo ... nekako ... iz vaše ... bližine.

POVOŽENA PEŠKA

Saj vam pravim, da nisem jaz.

POLOJNIK

Me veseli, da niste.

*POLOJNIK jo previdno prime za roko, se prikloni in ji poljubi roko; s tal pobere rože, ki so bile pripete na paket in jih ji izroči.*

POLOJNIK

Moj bog, ko vas gledam, se že počutim bolje.

POVOŽENA PEŠKA

Jaz se počutim, kot da bi me povozil tovornjak.

POLOJNIK

Saj vas je, povozil vas je in vas naredil izjemno ... izjemno!

POVOŽENA PEŠKA

Hvala vam, zelo ste prijazni. Kdo pa ste?

POLOJNIK

Maks Polojnik.

POVOŽENA PEŠKA (*se utrujeno nasmehne*)

Oh, prijazni Maks ... A lahko greva malo na zrak. Zdi se mi, da ne diham več.

POLOJNIK

Seveda, vsekakor, tukaj je naš vrt.

*Gresta na vrt. Stojita na prosceniju, kot figurice iz stenske ure.*

POVOŽENA PEŠKA

Lepo je tukaj.

POLOJNIK

Kaj pa vem.

POVOŽENA PEŠKA

Zakaj vsi ti ljudje strmijo v naju?

POLOJNIK

Saj tu ni nikogar.

POVOŽENA PEŠKA

Povejte jim ... recite jim, naj grejo.

POLOJNIK (*maha z rokami, kot da bi nekoga odganjal*)

Išš ... išš ... stran pojdite ... stran ... tako, nikogar ni.

POVOŽENA PEŠKA

Saj nikoli ni bilo nikogar. Ljudje se vedno pretvarjajo, da so tukaj, čeprav jih ni. In tudi, ko rečejo, da so tukaj, lažejo. To vedno rečejo, samo zato, ker jih ni.

POLOJNIK

Jaz sem tukaj.

POVOŽENA PEŠKA

In ko rečejo – tukaj sem, to rečejo samo zato, ker so nekje drugje.

POLOJNIK

Ne, ne, jaz sem tukaj in vi ste tukaj. Samo midva sva.

POVOŽENA PEŠKA

Sama sva.

POLOJNIK

Skupaj sva.

POVOŽENA PEŠKA

Ljudje bi morali biti kot rože, molčeči in dišeči. Če bi jaz bila roža, bi ves dan molčala, obrnjena proti soncu. Soncu. Občudovala bi ljudi, ki me občudujejo.

POLOJNIK

Jaz vas občudujem.

POLOJNIK

A mi lahko poveste, zakaj ste se vrgli pod tovornjak? Gotovo je zanimiva zgodba.

POVOŽENA PEŠKA

Ne spomnim se več. Verjetno je bilo nekaj v zvezi z življenjem.

POLOJNIK

Ja, ja, življenje ... Življenje zna biti zelo ... dolgočasno.

POVOŽENA PEŠKA (*hoče se spomniti*)

Nekaj sem hotela ... in vedno se je zgodilo nekaj drugega ... česar nisem hotela.

POLOJNIK

Vidite, pri meni je bilo vedno nasprotno. Kar sem hotel, sem imel. In nikoli nisem hotel ničesar drugega od tega, kar sem imel. In to me je morilo.



POVOŽENA PEŠKA

In potem sem rekla: ne morem več. Ne morem več, da ne morem več. Slabo mi je bilo. Hotela sem bruhati, pa sem jokala. In šele ko sem se zjokala, sem končno bruhala.

POLOJNIK

Neverjetno. Človek je res zmožen vsega.

POVOŽENA PEŠKA

Bila sem žalostna pesem.

POLOJNIK

Drugače pa radi pojete? Jaz nimam preveč posluha.

*Povožena peška začne spuščati visok glas, najprej tiho, potem pa vedno glasneje, vse dokler ne postane zelo neprijeten. Polojnik nervozno stopiclja v mestu in se ozira okrog sebe. Potem steče k Ščinkavcu. Medtem pa pride Grivar. Za njim še Klokotčeva in Jež. In Galeb. Grivar Presenečeno gleda Povoženo Peško, ki stoji in piska. Prideta Polojnik in Ščinkavec. Ščinkavec gre naravnost k Povoženi Peški in ji udari klofuto. Povožena Peška neha piskati.*

GRIVAR

Kaj je zdaj to? Kdo je ta?

POLOJNIK

To je ...

ŠČINKAVEC

To je Polojnikova prijateljica.

POLOJNIK

Ja, moja prijateljica ... povo ...

ŠČINKAVEC

Polona.

GRIVAR

Zakaj pa stoji tukaj sredi dvorišča in piska?

POLOJNIK

Ah, pesmico je zapela in jo je pesem zanesla.

KLOKOTČEVA

Ne izgleda dobro. Gospa, ste v redu?

GALEB

Vam lahko pomagam? Jaz sem zdravnik.

POVOŽENA PEŠKA

Ne. Hvala. Maks?

POLOJNIK

Jaz.

POVOŽENA PEŠKA

Lahko greva noter? Od tega piskanja me boli glava.

POLOJNIK

Vsekakor. Vsekakor.

*Polojnik pelje Povoženo Peško v svoje stanovanje.*

GRIVAR

Vesel fant, ta Polojnik. Najprej teta, potem rojstni dan, zdaj pa še ženske vodi sem.

ŠČINKAVEC

Ah, Grivar, vi ste že prestari, da bi razumeli ...

GRIVAR

Poslušajte me, Ščinkavec, in vsi vi! Zdaj imam dovolj! Danes popoldan ob petih sklicujem sestanek hišnega sveta! Kot predsednik zahtevam obvezno prisotnost vseh stanovalcev in tistih, ki so se brez moje vednosti naselili tukaj. To, kar se tukaj dogaja, je šlo čez vse meje! Prosim, povejte ostalim.

*Jezno odide. Tudi drugi se zmedeno razidejo. Ostane samo Jež.*

JEŽ

V glavi imam crknjeno miš ...

Ki cvili za življenjem, to je ... da znoriš.

Roke imam, da pomagajo glavi,  
ena me tepe, druga me davi.

Še desna noga me nič ne uboga –  
sam sebe brcam, sam sebi žoga.

Leva pa je sovražnik zvit,  
ko ne pričakujem, me brcne v rit.

V mojih pljučih harmonika kruli,  
didldiduli, didldiduli.

Trebuh ima karakter mračen,  
vsak dan nesrečen, vsak dan lačen.

Zobe imam, ujede strupene,  
če nimajo kaj, grizejo mene.

V mojih hlačah stekel pes bevška,  
o, pridi, o, pridi, o, pridi, o, ženska!

Jezno je brezno moje srce.

Tu klovna imate – smejte se.

*Odide.*

## **Drugi večer**

*Pride Klokotec. Kihne.*

**KLOKOTEC**

Ne tako! Oh, ne tako! Tako to ne more biti!

*Pride GRIVAR.*

**GRIVAR**

Strinjam se, Klokotec.

*Pride KLOKOTČEVA.*

**KLOKOTČEVA**

Si v redu, ljubi?

**KLOKOTEC**

Ja.

*Pridejo vsi ostali.*

**GRIVAR**

Torej, odpiram sejo hišnega sveta. Imamo dve točki, o katerih bomo razpravljali. Prva točka: število stanovalcev v našem stanovanjskem objektu. Štejem: Jež, Klokotec, Klokotčeva, Ščinkavec, Polojnik, Petrovič. Torej, če se preštejemo fizično, se število ne ujema.

**GALEB**

Če ste mislili mene, jaz v bistvu ne stanujem tukaj. Sem samo na obisku.

**GRIVAR**

Ampak ti obiski so zelo pogosti.

**VLASTA**

Kaj pa imate vi s tem? A so obiski prepovedani?

GRIVAR

Niso prepovedani, le ugotoviti moramo dejansko stanje. Kajti če so obiski pogosti, se zvišuje poraba vode v objektu, in voda je naš skupni strošek. To velja tudi za Polojnika.

POLOJNIK

Kaj velja zame?

GRIVAR

Če vas bo vaša prijateljica pogosto obiskovala ali pa se, kaj pa vem, naselila pri vas, morate plačati vodo. Tudi tisti, ki imajo psa ali mačko, plačujejo dodatek za vodo.

ŠČINKAVEC

Poslušajte, Grivar, še eno tako, pa bom ...

VLASTA

Prav, prav, plačali bomo vodo. Se strinjate, Polojnik? Je še kaj?

GRIVAR

Seveda. Druga točka: nekdo nenehno ogroža red in mir v stanovanjskem objektu. Torej, kriči, cvili, stoka ... Nazadnje smo ujeli gospodično ...

POLOJNIK

Prosim vas, Grivar! Saj sem vam povedal. Ni kričala, temveč pela. Če je še petje prepovedano v tej državi, potem res ne vem, kam nas to pelje.

GRIVAR

Kdo pa potemtakem kriči?

KLOKOTČEVA

Jaz nisem nič slišala.

ŠČINKAVEC

Jaz tudi ne.

VLASTA

Meni se zdi, da imate prisluhe, Grivar. Če hočete, lahko vam uredim obisk pri otorinolaringologu.

GRIVAR

Kaj govorite? Kakšni prisluhi? Vsak večer slišim! To niso prisluhi! No, vprašajte Ježa!

JEŽ

Kaj?

GRIVAR

Vi povejte! Skupaj sva slišala!

JEŽ

Jah, ne vem, morda je bilo mačje vreščanje. Ali otroško igranje. Ali ...

GRIVAR (*kriči*)

Kakšne mačke?! Kakšni otroci?! Jež, prosim vas, da poveste po resnici. Tukaj sva stala in ugotovila, da je bilo kričanje žensko. Torej?

VLASTA

Če kdo tukaj kriči, Grivar, potem ste to vi!

ŠČINKAVEC

Se opravičujem, ampak nimam več časa. Imam pomembnejše opravke, kot da tukaj poslušam to kričanje. Zbogom.

GRIVAR

Jaz?! Kako vas ni sram?! In vi, Klokotec, da veste, globoko ste me razočarali! Policaj pa tak! Pojdite raje za prevodnika!

*Klokotčeva Klokotcu odpne pas s pištolo. Sname mu policijsko kapo in mu začne odpenjati gumbe na uniformi. Potem, nenadoma, KLOKOTEC iz sebe spusti dolg, predirljiv in žalosten krik. Nekaj sekund tišine. Klokotec in Klokotčeva gledata v publiko.*

KLOKOTEC (*odsotno*)

A si ti ravnokar zakričala?

KLOKOTČEVA (*prijazno*)

Ne, ne, nisem jaz kričala ...

KLOKOTEC

Slišal sem. Bilo je zelo - blizu.

KLOKOTČEVA

Jaz nisem ničesar slišala.

*Pride Grivar, za njim pa še preostali stanovalci.*

GRIVAR

Ne delajte se gluhe, gospa Klokotčeva. Vsi smo slišali.

KLOKOTČEVA

Jaz nisem ničesar slišala. (*KLOKOTCU*) Kajne, ljubi?

*KLOKOTEC ne odgovori.*

GRIVAR

Gospod Jež, ste vi slišali?

JEŽ

Slišal sem.

GRIVAR

Pa vi, Ščinkavec?

ŠČINKAVEC

Seveda, seveda sem slišal. Zvenelo je nekako otožno in vredno ... pozornosti ...

VLASTA

Jaz sem tudi slišala. Prišlo je od tu.

GRIVAR (*KLOKOTČEVI*)

No, a ste slišali? Od tu je prišlo.

POLOJNIK

Ja, midva sva tudi slišala.

POVOŽENA PEŠKA

Ni bilo veselo, bolj nekako pretresljivo in ...

POLOJNIK

... ganljivo, ja, a vseeno zoprno in moteče. Golobi so se prestrašili in odleteli ...

KLOKOTČEVA

Jaz nisem ničesar slišala.

GRIVAR

Zakaj tako zanikate, če pa smo vsi ...

JEŽ

Gospod Grivar, počakajte, mogoče res ni ona.

GRIVAR

Kako ni ona?! Prišlo je od tukaj, z dvorišča, in ona je edina ženska na dvorišču! Kriči že celo jutro.

ŠČINKAVEC

Jaz bi tudi rekel, da krik ni bil ženski. Skorajda bi rekel, da je bila moška roba. Intonacija je že bila moška, sentiment pa ženski.

GRIVAR

Kaj vendar govorite?! Ja menda ni Klokotec kričal?!

KLOKOTEC

Ne, jaz nisem kričal.

KLOKOTČEVA

A nisi ti kričal?



KLOKOTEC

Ne, nisem jaz kričal.

KLOKOTČEVA (*nervozno*)

Torej zagotovo nisi ti kričal?

KLOKOTEC

Zagotovo nisem jaz kričal.

KLOKOTČEVA (*ga prime za ovratnik*)

Poglej me v oči. (*KLOKOTEC jo pogleda*) A še zmeraj trdiš, da nisi ti kričal?

KLOKOTEC

Še zmeraj trdim, da nisem jaz kričal.

GRIVAR

Moj bog, gospa, pomirite se! Saj ne morete tako ...

KLOKOTČEVA (*nenadoma popolnoma razkačena in jezna se naperi proti GRIVARJU mahajoč s pištolo v roki*)

Kaj pa je, ti stari štokljež?! Ves dan le vohljaš naokoli! Ti bi moral prvi kričati od svoje plehkobe, praznobe, starobitnosti, neumnosti in kaj jaz vem, od česa še! Zakaj ne kričiš?!

Ha?! Zakaj ne kričiš?! Te je sram?!

GRIVAR (*zakriči nazaj*)

Ne, ni me sram! Spodoben človek ne kriči!

KLOKOTČEVA

Če bi bila jaz na tvojem mestu, bi ves dan kričala od groze, ker sem na tvojem mestu!

JEŽ

Prosim vas, gospa Klokotčeva, najprej lepo odložite pištolo, pa se bomo potem lepo pogovorili v miru.

KLOKOTČEVA (*s pištolo nameri v JEŽA*)

S kom naj se pogovarjam? S tabo? Kaj pa si ti? Človek ali klovn? Ha? Kaj si ti? Si jež, klovn ali človek? Ha?!

JEŽ

To je odvisno od vas, gospa. Lahko me primete, kjer me lahko. Ampak še zmeraj vas prosim ...

KLOKOTČEVA

Kaj me prosiš, ti, prosjak, ti, otožni glumač? Zakaj ti ne kričiš?

JEŽ (*samozadovoljno, ne brez kančka ponosa*)

Saj kričim, gospa. Ampak ko jaz kričim, se ljudje smejejo.

ŠČINKAVEC

Gospa Klokotčeva, če imate pištolo v roki, ni treba, da ste še žaljivi.

KLOKOTČEVA (*s pištolo nameri v ŠČINKAVCA*)

Zakaj pa ne?! Zakaj pa ne?! Razloži mi, ti, homeopat, ki tihotapiš in prodajaš nesrečo nesrečnim? Zakaj ne bi smela biti žaljiva, ti, cigan? Ha?! A smo mi vsi tvoja roba?! Če ne bi plačeval dvojne najemnine, bi te že zdavnaj vrgli ven!

ŠČINKAVEC (*mirno in dostojanstveno*)

Moj poklic je kot vsak drug poklic, kar lahko potrdijo tudi nekateri tukaj navzoči.

(*pogleda POLOJNIKA, on pa zmedeno prikima*) Razen tega, kot vidite, sem umirjen in pomirjen. Prav zaradi svojega poklica. Nič ne kričim.

KLOKOTČEVA (*s cevjo pištole ga sune v trebuh*)

Zdaj boš zakričal!

ŠČINKAVEC

Auuuu! Ste vi normalni?! To boli!

*KLOKOTČEVA ga še enkrat sune.*

ŠČINKAVEC

Aaaaj!

KLOKOTČEVA (*cev pištole mu pritisne na lice*)

Pokaži nam svoj talent! No, da slišimo! (*mu zakriči v obraz*) Kriči!!!

*ŠČINKAVEC jo prestrašeno gleda, potem pa tiho zatuli.*

KLOKOTČEVA

Kaj?! Kaj je to?! Je to tvoje kričanje?! Še enkrat! Glasneje! Glasneje!

*ŠČINKAVEC še dvakrat obotavljivo zatuli, le malo glasneje.*

KLOKOTČEVA

Sram te bodi! Ogabno. Plitvo. Mlahavo.

POLOJNIK

Mislím, da tukaj potrebujemo trdo roko policije. Gospod Klokotec, vljudno vas prosimo, da vzamete svojo ženo v svoje roke ...

POVOŽENA PEŠKA

... kajti mi imamo polne roke že sebe samih.

*KLOKOTEC ne odgovori; nekaj trenutkov zmedene tišine.*

VLASTA

Gospa Klokotčeva, poslušajte me. Jaz vas razumem. Razumem vas kot ženska žensko. Tudi sama sem bila v podobni situaciji, premišljala sem o najhujšem, a sem na koncu našla izhod.

KLOKOTČEVA (*spusti pištolo in se obrne proti njej; z nasmeškom*)

Mar res?

VLASTA

Res. Včasih je celo koristno malo vzrojiti, ampak potem se je treba pomiriti in trezno razmisliti. Sicer ...

KLOKOTČEVA (*cinično nežno*)

Sicer? Sicer? (*naraščujoče*) Ti, sladka moja mala sprijenka, misliš, da ne vidim vseh teh tvojih ptičarjev, ki se smukajo okrog tvojega perja? Misliš, da nisem slišala tvojega užitkarskega vreščanja? Skozi cevi od radiatorjev je prihajalo k meni v kuhinjo! (*jezno posnema erotične vzdihe*) Oooooooooohhhhhh, oooooooooohhhhh, uuuuuuuuuuuuhhhhhh in oooooooooohhhh!

VLASTA (*zmedena, užaljena*)

Oprostite, nisem vedela ...

GRIVAR

Tu vam moram dati prav, gospa Klokotčeva. Tudi jaz sem slišal.

KLOKOTČEVA

(*GRIVARJU*) Drži gobec, ti omledni mlahavec! (*VLASTI*) Vse sem slišala! Tvoje udarce in njihovo prepevanje! Je to izhod? Ha? Tepsti moške? Mlatiš, mlatiš, klatiš jih z materinsko potrpežljivostjo iz dneva v dan.

VLASTA (*užaljeno zakriči*)

Kaj pa vi, mislite, da ste svetnica, policajka zarušana! (*se razjoče*)

ŠČINKAVEC (*VLASTI*)

Obdržite to tenzijo. Lahko bi jo dobro unovčila.

*VLASTA samo še glasneje zahlipa. Pride GALEB.*

GALEB

Kaj se dogaja?

*Vlasta se mu, vsa jokajoča, vrže v objem.*

VLASTA

Ooooooh, Galeb!

KLOKOTČEVA

Kaj se dogaja? Kaj se dogaja? Mati te išče, in sicer ne tista, ki te je splavila šele potem, ko te je rodila. Ne, tista te išče, ki te po riti mlati, medtem, ko ti kričiš – Mati! Mati!

POLOJNIK (*KLOKOTČEVI*)

Ne bodite tako kruti do gospodične. Življenje ima pogosto stranske izhode. Na primer ...

POVOŽENA PEŠKA

... jaz. Preden me je povozilo, sem bila nesrečna, šele po nesreči sem (*ljubeče prazno pogleda POLOJNIKA*) postala srečna.

*Pride Poštar.*

POŠTAR (*POVOŽENI PEŠKI*)

Angelina!

*POVOŽENA PEŠKA se zdrzne, a vendar prazno pogleda POŠTARJA.*

POŠTAR

Angelina, to sem jaz!

POLOJNIK

Kaj je zdaj to? Kaj hoče ta?

POŠTAR

Angelina, moj bog, brez tebe je bilo moje življenje prazno in praznina je bila polna tebe ... tebe ... Moj bog, je to možno ... je to ...

*POŠTAR se sesuje in začne jokati. Joče in stoka in hlipa.*

POLOJNIK (*POVOŽENI PEŠKI*)

Kdo je ta človek?

POVOŽENA PEŠKA

Ne vem. Ne spomnim se ...

POŠTAR

Angelinaaaaaa ...

*Še naprej neznosno joče, stoka in hlipa.*

GRIVAR

To postaja že nevzdržno. Gospod Klokotec, prosim vas, da opravite svojo dolžnost kot policaj, predvsem pa kot mož te nesrečne ...

KLOKOTEC

Ne morem. Izgubil sem.

POŠTAR *(tiho, skorajda brez glasu)*

Angelinaaa ...

*Klokotčeva dobi popadke in se začne zvijati od bolečine; potem začne hitro dihati.*

GRIVAR

Kaj ste izgubili?

KLOKOTEC

Izgubil ...

POŠTAR

Angelinaaaaaa ...

GRIVAR

Kakršnakoli že je ta vaša izguba, vas vseeno prosim, da v sebi najdete zbranost in uveljavite svojo moč ...

*Klokotec zakriči.*

KLOKOTEC

Izgubil sem službo. Dobil sem odpoved. Nisem več policaj. O bog, zakaj tako?! Lahko bi me zadel ropar, ki bi ga presenetil med ropom in bi se prerivala ... in jaz bi ... Lahko bi me ustrelil hudobni kriminallec in razpečevalec mamil ... ker sem ga ujel in ga držal ...

Lahko bi zgrabil in objel samomorilskega terorista in ... in ... bum ... in ... svojim telesom zaščitil ... nedolžne ... Lahko bi me povozil bežeči morilec, ker bi mu preprečil, da ... ker je to nedopustno ... nedopustno ... (*obrne se h KLOKOTČEVI; solzavo*) Lahko bi zbolel, lahko bi padel in se poškodoval, lahko bi ostal invalid ... Samo tako ne! Samo tako ne!

*Objame KLOKOTČEVO; KLOKOTČEVA še vedno hitro diha; obraz KLOKOTCA se skremži, tako da najprej izgleda, da bo zajokal, potem pa močno in glasno kihne; KLOKOTČEVA se zdrzne, kakor da bi se ustrašila kihanja in nehote ustrelili.*

*Med streljanjem se spremenijo luči tako, da KLOKOTEC ostane osvetljen, vsi ostali pa se pogreznejo v temo; ptiči začnejo čebljati, slišimo različne vrste ptičev, ki se oglašajo eden za drugim, kakor da bi se pogovarjali; Nekje od zadaj se zasliši jok novorojenčka.*

## KLOKOTEC

Vedno sem se spraševal: zakaj ptiči pojejo? In ali sploh pojejo? Vrabci, lastovke, sinice ... Kakor da nič ne skrivajo. Kakor da vse, kar mislijo, povejo. Ah, to je neumnost. Mar ptiči mislijo? Če bi mislili, potem ne bi govorili. Saj tudi ne govorijo. Nimajo pameti, da bi govorili. Pojejo. Pojejo kot vsa vesela, nedolžna in neumna bitja. Oh, to živahno čebljanje, od katerega človek zgodaj zjutraj včasih lahko znori. Pi-piiiii! Po-poooo! Krokarji pa ne pojejo. Zato rečemo, da so krokarji pametni. Kraaaa! In ko reče – kraaaa, se zdi, da je nekaj povedal, a ne vemo, kaj. Pa tudi golobi ne pojejo. Golobi grulijo. Ampak ko golob gruli, vemo, da gruli neumnost. Gruuu! Gruuu! Kaj to pomeni? Nič. In čuk tudi ne poje. Čuk čuka. Čuuuuk. Čuuuuk. Kaj hoče povedati? Nič? In tako milijone let! Pii-piiiii, pooo-pooooo, kraaaa-kraaaa, kraaa, čuuuuk, čuuuuuk, ciguli miguli. Eno in isto. Ptiči pojejo, krokarji krakajo, golobi grulijo, čuki čukajo ... In če to delajo milijone let, potem je to ... nič novega. Medtem ko človek ... človek vedno nekaj ... (*začne ironično oponašati otroško jokanje*) Uiii ... uiiii ... cvilcviliiiiiiii ...

*Jok novorojenčka je glasnejši; KLOKOTEC izdihne z olajšanjem, se še enkrat usekne in umre.*

*V KLOKOTČEVO luč stopi JEŽ. Kakor da bi iz klobuka izvlekel ščepec čarobnega prahu in ga odpihne v publiko. Luč izgine. Jok novorojenčka ostane.*

 Invalid signature

X npt

---

nebojša pop-tasić

Signed by: Nebojsa Pop Tasic